

ذبیح شده حال تفکر تعائید که سبب چیست و علت چه نفسی که بقربانگاه دوست رفته ذبیح نشده بخلعت ذبیح اللہی مذلوع و بطراز قبول فائز گشت و شکی نیست کہ بسبب کلمة المہیہ باین مقام فائز شد و باین خلعت عظمی مشرف آمد پس رفت از ظهور و بروز و اثبات و تحقق اسماء و اشیا و مقامات جمیع مشروط و صلح بکلمة المہیہ است و همچنین شکی نیسوده و نیست کہ غیب ضیعی لایدرک بذاته تکلم نینماید چه کہ متذکر از شئون و ثبوتات معروفه و دلالات مذکوره بودہ و خواہد بود بلکہ بلسان مظاهر خون تکلم میفرماید چنانچہ تورات از لسان حضرت موسی جاری شد و احکام آنزمان راجع بلسان کلیم ذکر فرمودہ و همچنین ساثر کتب مقدسه کہ بر حسب ظاهر از لسان نبیین و مرسلین ظاهر شدہ و متکلم و ناطق در کل حق جل جلالہ و عم توالہ و عظم افتداریہ و کیرشائے بودہ از آنچه ذکر شد محقق و ثابت کہ مقام ذبیح اللہی از برای اسحق مطابق آنچه در کتب قبیل است بقول حضرت ابراهیم شدہ و همان در کور فرقان از مطلع آیات اللہی و مشرق وحی ربانی در بارہ حضرت اسمعیل ظاهر و هویدا و از حضرت عبدالبہادر خطابی است قوله العزيز مقصود از ذبیح و ثربانی در کور حضرت خلیل مقام فدای بود نہ مراک تصابی و خوتریزی این سرفدا است و سرفدا معانی بیحمد

و شمار دارند از جمله فراغت از نفس و هوی و جانفشانی در
 سبیل الهی و انقطاع از ماسوی الیک و از جمله محویت و فنا
 در آنه و ظهور در شجر و ثمر بجمیع شیون فی الحقیقه آنند آنه
 خود را فدای آنشجره نموده زیرا اگر آنه بحسب ظاهر
 متلاشی نشود آنشجره و آنشاخ و آن ثمر و آن ورق و آن —
 شکوفه در حیز وجود تحقق نیابد و از جمله معنی سرفدا
 این است که نقطه حقیقت بجمیع شیون و آثار و احکام و افعال
 در مظاهر کلی و جزئی ظاهر و مشهود و عیان گردد یعنی
 نفوس مستفیض از اشراقات او شوت و قلوب مستشرق از انوار
 او این سرفدا بحسب مراتب در هر حقیقتی از حقایق مقدسه
 و کینونات علویه و مظاهر اشراقیه مشهود و واضح گردند
 کل ذبیح هستند و کل فدائیان سبیل الهی و کل یقربانگاه
 عشق شتافتند لهذا اسمعیل و اسحق هر دو ذبیح اند
 بلکه جمیع بنندگان الهی و این مقامی از مقامات است که
 از لوازم نجوم توحید است و ازین گذشته در مقام توحید اسمعیل
 و اسحق حکم یک وجود دارند عنوان هر یک بردیگری جائز
 است و اما در تورات اسحق است و همچنین در احادیث
 حضرت رسول نیز ذکر اسحق است و ذکر اسمعیل هر دو
 و اینست ذکر اسمعیل را نموده بحسب اصطلاح نوم چون
 در السن و افواء اهل فرقان ذکر اسمعیل است لهذا باین

مناسبت در ضمن بیان احبای الهی راهریک با اسمعیل
موسوم انت با ین مقام اعز دلالت کردند .

سئل الصادق عن الذبیح من كان فقال اسمعیل لان الله عزوجل ذكر تسميته في كتابه ثم قال وبشرناه باسمحق نبيامن السالحين وقد اختلف الروايات في الذبیح فمنها ما روته يانه اسمعیل ومنها ماورد بانه اسحق واسمعیل الذي روته الاخبار متى صح طرقها وكان الذبیح اسمعیل لكن اسحق لما ولد بنت ذلك تعنى ان يكون هو الذبیح وامرأوه بذبحه وكان يدبرلا مرالله كصبرأخيه وتسليه لينال بذلك درجة في الثواب فعلم الله ذلك من قلبه فسماه بين الملائكة ذبیحا لتمنيه ذلك . كتاب من لا يحضره الفقيه

واختلف في الذبیح فقيل هو اسحق والآخر من الرواية انه اسمعیل وبعضه قوله انا بن الذبیحين وقوله بعد ايراء قصة الذبیح وبشرناه باسمحق وفي حديث الصادق ^ق كان الذبیح اسمعیل لكن اسحق لما ولد تعنى ان يكون هو الذبیح لينال درجة اسمعیل فسماه الله ذبیحا بين الملائكة لتمنيه لذلك مجمع البحرين

آنوقت شاگردان گفتند ای معلم در کتاب موسی چنین نوشته شده که عهد اسحق بسته شده یسوع آدسی کشیده جواب داد نوشته همین است و لکن نه موسی نوشته و نه یسوع بلکه اخبار ما آنکه تعمیر شد از خدای حق بگویم بشما بدین معنی که هرگاه بکار برید نظرا درسخن فرشته جبرئیل خواهید دانست کتبه و فقها ما را زیرا که فرشته گفت ای ابراهیم زود است همه جهان بدانند که چگونه خدای دوست میدارد تورا و لکن چگونه جهان بدانند محبت تورا

بخدا بد رستی واجب است بر تو یکی این عمل از برای محبت
خدا ای ابراهیم جواب داد هما تا اینک بنده خدا ای آماده
است که بکند آنچه را خدا ای میخواهد پس خدا ای ابراهیم
بسخن در آمده فرمود بگیر پسر خود اول زاده خود اسمعیل
را و بر کوه بر شو تا پیش کنی او را قربانی پس چگونه اسحق
اول زاده میشود و حال آنکه او چون تولد شد اسمعیل
هفت ساله بود پس آنوقت شاگردان گفتند خدعه فقها
هر آینه اشکار است انجیل برنا با

خضـر

و از حضرت پها' الله در لوحی است فولسه الاعز
معلم کلیم تائیدات الهیه بوده که نقس تجلیات امریه -
المهیه که الان نطق میفرماید و آن در عالمی اسمی یا سنی از
اسماء مذکور و در کتاب الهی بخضر نامیده شد .

و از حضرت عبدالیهاب در خطاب با قامیرزا حسن نوشا باکی
است توله العزیز صا' له عزیز علیه السلام حقیقتش این است
که مقصود ملت حضرت موسی بود که بهجوم بخت التصر
امیر و ذلیل شده بودند و از ارض مقدسه هفتاد هزار
نفر بیابیل اسیر برده بودند این ملت صد سال مرده و مضمحل
شده بود حضرت عزیز از این واقعه محزون و مکدر آمدند
بشارت باورسید که این ملت دو پاره جان گیرد چنانکه واقع
شد و اما حضرت خضر حقیقت موسی بود نه شخصی دیگر

بحکم حقیقت احکامی صادر شد که عقول بشریت از ادراک
ان عاجز بود زیرا خارق العاده بود مقصود ازین تصه ایسن
است که مثنا هر مقدسه الهیه یفعل ما یشاء و یحکم ما یرید
آنچه بفرمایند باین اطاعت نمود و ابدا شک و شبهه بخاطر
نیارود که این حکم یظاهر موافق عدل و انصاف است یا
نیست این ذهنول فکری منتهی بعصیان و طغیان گردد این
است حقیقت مساء له که باین عنوان بیان شده و اما آیات
در خصوص ذوالقرنین از آیات متشابهاست است تاویل
دارد معترضین این حکایت را دام تزویر نمودند و سؤال کردند
که شایسته جواب مخالف آراء آنان صادر شود و این سبب
تزلزل اهل ایمان گردید لهذا قضیه ذوالقرنین بحسب ظاهر
موافق آراء سایرین نازل شد تا اعتراض نتوانند ولی در هر
کلمه رمزی مقصد از ذوالقرنین حضرت امیر بود که یقلب سیر
و سیاحت در جمیع آفاق نمود و تحری مظهر کلی کرد -
نهایت ملاحظه فرمود که شمس حقیقت در قالب تراپی
و آبی پنهان است

وتوله العزيز هو الله قال الله تبارك وتعالى حتى اذا
يلغ مغرب الشمس فوجدها تغرب في عين حمة الآيسة
باليها الناظر الى الملكوت الابهي فاعلم بان في هذه
الاية المباركة والبركة الملكوتية والنفحة اللاهوتية و -

الحقيقة الروحيه لايات للتبصرين وآثار للشاهدين فا نظر
بان ذلك العالم البصير والعارف الواقف العلم المطلع
ياسرار الرب القدير المشتاق الى مشاهدة انوار الجمال
المتيرقد ساح في اقاليم الوجود و سافر في مشرق الابداع
ومغرب الاختراع واشتاق الى المشاهدة واللقاء فما راي
كائنا من الكائنات وموجودا من الموجودات الا طلب فيه
شهود نور الوجود وملاحظة الحقيقة الفائزة على كل موجود
مركز سفوحات الرحمانية ومطلع الا نوار الربانية والمسر
المستسر والرمز المكنون في الكينونة الفردانية فتوغل في
عوالم الغيب والشهود وخاض في بحار الكبريا و سنا
عوالم المخفيه عن اعين اهل الانشاء حتى اهتدى الى
شاطى البقاء الساحل الذى خفى عن الاثظار وستر عن
الا بصار وغاب عن عقول اهل الافكار القجر القدم والاسم
الا عظم والمطلع الا كرم والمغرب المتور الطالع على آفاق
الام فوجد شمس الحقيقة الربانية والنير الاعظم الرحمانية
والهويه القدسية السبحانية والذاتية التورانية الصمدانية
غابت اى مخفية مستورة مكنونة ^{في كينونة} جامعة لما الوجود وحرارة
النار الوجود حيث ان المظهر الرحمانى والمطلع الربانى
والمغرب الصمدانى له مقامان في عالم الظهور ومرتبان
في حيز الشهود وفي المقام الاول هو فائض بما الحيات

و سلسيل النجات والروح السارى فى حقا يقى الموجودات
وهذا الفيض العظيم والجود العيين يعبر بالماء المعين
ومن الماء كلشئ حى وفى المنام الثانى هو النار الموقدة
فى السدرة المباركة والشعلة الساطعه فى السينا المقدسه
واللمعه الثورانيه فى طور اليقعة الرحمانيه كما قال الكليم
عليه السلام اكثرانى آنت نارا لعلى آتيكم منها يقبس و
لعلم منها تصطلون فالما الفاض من حقيقة الجود على عالم
الوجود فى حيز الشهود والحرارة الشديدة التى ظهرت
من نار الوقود اذا اجتمعتا يعبران بالعين المحمسة اى
حامية بحرارة محبت الله العزيز الود ياايها الناظر الى
ملكوت الوجود فلتبين لك معنى ثانيا فى الاية المباركة
فان ذلك الاعلم السالك فى عوالم الايجاد يقدم الفواك السائح
فى الآفاق الكائنات ينور الرشاء لما اشتد فيه الغرام و -
الصباية والاشواق الى مشاهدة الاشراق من نور الافاق
تاه فى هيماء مظاهر الكائنات وتاه فى مبابب و صياصى
مطالع الموجودات حتى وصل الى قطب الرحي مركز دائرة
الوجود فى الفلك الاعلى و محور كرة العليا ك دائرة حصول
نفسها فى فضاء الذى لا يتناهى فاهتدى الى نور الهبى
والكلمة العليا والسدرة المنتهى والمسجد الحرام والمسجد
الاقصى الذى يورك حوله فوجد ان شمس الحقيقه

ظاہرہ فی مغرب عین الحیاة المحمّدة ای عین ما الوجود
المختلطة بحمّۃ ای طین من عناصر الموجودہ فی حیز
الخارج المشہود فذلک التور الساطع اللامع وحقیقة الحقایق
والنیر الاعظم موجود فی ہیکل بشری و قالب تراپی و جرم
عنصری ای متجلی بجمیع الاسما^۴ والصفات والاتوار نفسی
ہذا المشکوة اللہ نور السموات والارض مثل نورہ کمشکوة فیہا
العصباح والعین لہ سبعمون معنی المنّۃ منہا السین جاریہ
وعین یاکہ و بمعنی النعم و الشعاع والسحاب والمرام
والحقیقة والذات وامثال ذلک وقال المفسرون کانتہا تغرب
فی عین حمّۃ ۶۶

و بیان حضرت عبدالبہا در سفر نامہ اروپا است قولہ
العزیز اینجارا (پورت سعید) مجمع البحرین میگویند
یعنی جائیکہ حضرت موسی و یوشع شخیر بزرگواری را ملاقات
نمودت کہ میفرماید و علمنا من کتنا علما موقعی کہ ماہی
مردہ زندہ شد و این معنی بدیع دارد .

صالح و ناقصہ

و نیز از حضرت عبدالبہا در خطابی است قولہ العزیز
ناقصہ صالح در آثار مبارک اشارہ است کہ نفس مقدس صالح
بود و از این معانی کہ پستان رحمانی انوجود مبارک است

رُزْقِ رُوحَانِي وَ لَبِنِ رَحْمَانِي تَازِلِ اَمَّا نَفُوسٌ خَبِيْثَةٌ اَنْ نَّاقَةَ
 الْمَسِيْهِ رَآيَ تَمُوْدُ نَكْرًا وَاَنْكَارُ كَرِهَتْ وَاَنْكَارُ كَرِهَتْ وَاَنْكَارُ كَرِهَتْ وَاَنْكَارُ كَرِهَتْ
 بَعْدَ اَبِى الْمَعْتَدِ حَرَمَانَ وَ كَفْرَانَ وَ طَغْيَانَ كَرَفَتَارِ شَسْبَدَه
 بِهَلَاكَتِ اَبَدِيْ اَفْتَادَنْدِ وَاَمَّا اَنْ چَشْمَه چَشْمَه حَيَاتِ
 اِيْنَجِهَانَ بُوْدِ وَاَمَّا الْمَاءُ كَلَشْتِي حَسِيْ اَنْقَوْمِ عَنُوْدِ اَسْتَنْدِ
 كَه زَنْدِ گَانِي اِيْنَجِهَانَ فَاَنْتِي بَتَمَامَه شَايَانَ اِيْشَانَ بَانَسَبِ
 لِهَذَا بَانِكَارُ وَاَسْتِكْيَارُ وَاذِيْتِ وَاَضْطَهَابُ قِيَامِ كَرِهَتْ وَاَنْكَارُ
 اَنْ نَّاقَةَ الْمَسِيْهِ رَآيَ تَمُوْدُ نَكْرًا وَاَنْكَارُ كَرِهَتْ وَاَنْكَارُ كَرِهَتْ
 كَرِهَتْ نَتِيْجَه وَاَثَرُ اَنْ حَضْرَتِ اَزْمِيَانَ اَنْقَوْمِ خَرُوْجِ تَمُوْدِ
 وَ غَايِبِ گَرِيْدِ اِيْنِ اَسْتِ كَه مَذْكُوْرُ اَسْتِ كَه نَتِيْجَه نَاقَه
 رُوْبُكُوْهٍ وَ صَحْرَا نَهَاً وَ غَايِبِ گَرِيْدِ وَاَنْ تَمُوْدِ بِخَسْرَانَ اَبَدِيْ
 اَفْتَادَنْدِ وَاَبْتَعْدَامِ سَرْمَتِيْ مَبْتَلَا كَشْتَنْدِ مَحُوْرُ نَابُوْدِ شَهَنْدِ
 تَه تَمُوْدِ وَاَثَرِيْ وَ نَه ذَكَرُ وَ خَبَرِيْ وَ نَه حَيَاتِيْ وَ بَقَائِيْ لَا تَسْمَعُ
 لِهَمْ صَوْتًا وَ لَا رَكْزًا ۰

وَدْرِ خَطَابِيْ نَدِيْگَرِ تَوْلَه الْعَزِيْزِ وَاَمَّا نَاقَةَ الْمَلِكِ الْمَذْكُوْرَةَ
 فِيْ سُوْرَةِ النَّصْحِ فَهِيَ عِبَارَةٌ عَنِ نَفْسِ الْعَقْدَسَةِ الَّتِي وَتَعَتْ
 بَيْنَ الْاَعْدَاءِ فَعَقَرُوْهَا اِيْ عَذَبُوْهَا وَ سَلَخُوْهَا بِالسَّنَةِ حَدَاكِ
 وَ عَاقَبُوْهَا وَ نَقَمُوْا مِنْهَا حَتَّى اَحْتَرَقَ بِظُلْمِهِمُ الْفَوَاكِدُ فَدَعَمَ
 عَلَيْهِمْ رِيْضَمٌ يَذْنِبُهُمْ اِيْ حَرَمِ عَلَيْهِمُ الْمَوَاهِبِ الْاَلِهِيَّةِ
 وَ اَخَذَهُمْ وَ تَرَكَهُمْ فِيْ غَفْلَتِهِمْ وَ شَقُوْتِهِمْ وَ حَرَمَانِهِمْ وَ جَهْلِهِمْ

یونس و ماهی

و نیز در بیانات شفا هییه حضرت عبدالبها چون از آیه
 قرآن و ذالمتون از ذهاب مظایبا فظن ان لن نقدر -
 پرسیدند فرمودند ظن و فظن است ظن سوء ظن حسن
 و در جائی ظن یعنی یقین و علم آمده یظنون انهم
 ملاقوه اما حوت مراد همان قوم است که او را بلعیدند و در
 ظلمات جهل و حیوانیت و نفسانیت آنها خدا را ذکر کرده و
 عاقبت خدا را و را نجات داد یعنی قوم را هدایت کرد و در
 تورات قصه ذوالتون با اسم یونا است و اروپا بیان این قصه
 را مطلقاً منکر بودند که یکی از حکایات دروغ است حتی
 شهر نینوی را میگفتند نبوده تا سالی که در بغداد بودیم
 نزدیک موصل محلی را شکافتند آثار عتیقه غریبه پیدا شدند
 از آن جمله دو کلاه میش پیدا کردند که تمام مثل اصل بود و
 قونسل انگلیس یک دانه زنبور طلائی پیدا کرده بود زنبور
 دیگر اصلی را خشکانیده پهلوی آن گذارده کسی نمیتوانست
 ابتدا فرقی گذارد با ذره بین اینصوهای نرخی که بر پشت زنبور
 بوده دیده میشد فرنگی ها میگفتند معلوم است آلات
 ذره بینی سابق هم بوده است و معلوم شد که نینوی دروغ

شبهه شهر بزرگی بوده ولی در قدیم ایام خسف شده بقدر
سینه ذرع ^{بزمین} فرورفته

همسند همد سلیمان

و نیز در بیانات شفا هیه حضرت عبدالیه است هدهد
شخصی بود که سلیمان بقاصدی فرستاد و باعلی درجه —
شهرت رسید مرفی ضعیف بود ولی میسرغ باشهپسر
عظیم گشت .

اصحاب کهف

و نیز در بیانات شفا هیه حضرت عبدالیه است این
(قصه اصحاب کهف) در ایام د قیامتوس امپراطور رومان
بعد از مسیح واقع شد د قیامتوس بغض و عداوت زیاد ی —
بمسیح و مسیحیان داشت چنانچه در د و حضرت مسیح
خیلی اذیت بمسیحیان میشد د و از ده مرتبه قتل عام
شد د و فرانسه پادشاه آن مملکت بسیار متعرض مسیحیان میشد
بی نهایت متعرض بود خیلی کوشید که ریشه مسیحیان
را بکند نتوانست عاقبت متبه شد ووزرا و وکللا و ابنا خود
را جمع نمود و گفت حضرات شما میدانید که من چقدر متعرض
مسیحیان بودم شب و روز میگو شیدم که ریشه انها را قطع کنم

بهر وسیله تشبث کردم و چیزی باقی نگذاشتم از وسائل را
 مگر آنکه جاری کردم لکن حالامی بینم این علم علم ما را
 باین میآورد و ریشه ما را قطع میکند محور نابود میشود
 پس بهتر از اینکه اینعلم علم ما را سرنگون کند خوب است
 زیرا آن برویم ما گشتیم بستیم در حبس انداختیم ولی روز بروز
 زیاد میشوند بهتر این است این دین را قبول کنیم
 چه از برای دنیا و چه از برای آخرت اول استیحاشر کردند
 بتنه یاد له و پراهین ثابت کرد گفت ملاحظه کنید که ملوک
 رومان و ملوک شرقی چقدر تعرض کردند ولی مسیح شبیه
 نیست که عاقبت اینها غلبه خواهند کرد پس بهتر این است
 است که ما داخل این امر شویم فرستاد بعضی مخلصین
 مسیح را طلبید امتیث داد سؤال کرد که اگر کسی بخواهد
 داخل دین مسیح شود چه باید بکند گفت یکی از پتخانه
 های عظیم را خالی کنند اصنام را بیرون بریزند تعمیر کنند
 و روز یکشنبه تشریف میآورید در معبد آنجا توبه میکنید
 تضرع و زاری میکنید نماز میخوانید یاری یک معبد عظیمی
 بود خالی کردند تعمیر نمودند حاضر کردند و روز یکشنبه
 سلطان پانچ برسرو لباس سلطنتی پوشیدند و جمیع وزراء
 و وکلاء بالیاسهای رسمی داخل معبد شدند سلطان
 تاج خود را انداخت و نماز خواند بعد بیرون آمد اعلان

کرد که دین مسیحی صومی است و در خانجوانه او سلطنت بود تا ا یام یونانیارت که جمهوری شد و خون آنها هم دست یظم و تعدی گشودند و از جاده مستقیم عدالت و راستی منحرف گشتند از برای جمیع خلق از ملوک تا مملوک تورانیت ایندی و روحانیت سرمدی و بقای الی الابد در اقبال است ^{و آن} این است که در امر الهی داخل شوند -

قسطنطین در ظل حضرت مسیح داخل شد و زمان سلطنت او طول کشید تا ظهور اسلام قرآن بر او قسم است محکمت و متشابهات این از قبیل متشابهات است تاویل دارد این از آن قبیل است که لا یعلم تاویلہ الا الله و الراسخون فی العلم و ازین قبیل آیات بسیار است مثل قضیه ذوالقرنین سلیمان بلیقیس و امثالها کهف امر الله است آتصغاره امر پناهگاه است امر الله هم پناه عالمان است کهف اصمان اهل جهان است و شد سر مراد شمس حقیقت است که امر الله در ظل آن شمس حقیقت تشکیل و تاسیس شده و آن نفوس کسانی هستند که درین کهف امر الله پناه برده اند لهذا همیشه شمس بریشان میتابد این است که میفرماید و تری الشمس اذا طلعت تزاور عن کھفهم ذات الیمین و اذا غربت تقرضهم ذات الشمال و هم فی فجوة منه ذلك من آیات الله یعنی هر طرف بگردند

بر آنها تایید و میثاق و مراد از طول مدت آنها عظمت و بزرگی شئون آن ایام است که اگرچه بنظر مکت قلیل داشتند ولی شئون عظیمه که در خور قرون کبیره بود ازیشان ظاهر شده مثل روز قیامت که در پنجاه هزار سال گفته شد مراد آن است که امور عظیمه که در خور پنجاه هزار سال است درین روز ظاهر شده و حیات بعد از موت هم مسلم حیات معنوی است و این مساء له راجع بزمان قیامتوس بوده بعد از مسیح ولی آنچه که حقیقت مطلب است این است که افسانه بوده در میان مردم در زمان حضرت رسول پیغمبر قریش را تحریک کردند که مساله اصحاب کعبه را سؤال نمایند بهون سؤال شد حضرت فرمود مساء خیرکم خدا بروایتی چهل روز و اقل روایت سه روز چون حضرت میدادستند افسانه است میل نداشتند جواب داده شود نه راضی میشدند که عریحا بفرمایند افسانه است و نه راضی بودند که چیزی بی حقیقت گفته باشند و چون دیدند که اعداء دست بسر نمیدارند لهذا جواب ایشان در قالب حقیقت صادر شد چون بعضی مطالب در واقع افسانه است مظاهر الهی بقوالب حقیقت بیرون آورده بیان میکنند چه اگر مسائلسل مسلمه مشهوره را انکار نمایند اغیار حمل بر بیعلمی ایشان بنمایند بنابراین در قوالب حقیقت بیان میشود .

و در خطایی از آنحضرت بمیرزا تقیخان خیاط مرشد
 زاده در طهران است قوله الکریم هو الله ای بنده الهی
 در خصوص اصحاب کهف سؤال نموده بودید
 که در قرآن مجید تعیین عدد شده است و حال آنکه واضح
 و مشهود بیان شده میفرمایند سیقولون ثلاثة رابعهم کلبهم
 و یقولون خمسة ساء سهم کلبهم رجما بالغیب یعنی مانند
 تیری که در تاریکی اندازی یعنی این قول صحیح نیست بعد
 میفرماید و یقولون سبعة و ثامنهم کلبهم یعنی این رجم بغیب
 نیست و صحیحش این است آنهم در نوم جسمانی نبودند
 آن خواب غفلت ازین شراب است و چون آن نفوس ازین
 جهان یکی منقطع بودند و دل به عالم دیگر بسته بودند
 حکم نیام حاصل نموده بودند و رویای حقیقی مشاهده
 میکردند و آنچه در مدت مدیده از برای خلق میسر
 تعیشت در مدتی قلیله از برای ایشان حاصل میشد چون
 نظر یا اهل عالم مینمودی مسلکی را که سیتک و چیزی از سنه
 میتوانستند طی نمایند این نفوس مدت سه در مدت قلیله -
 آنصاف بعینه رادلی مینمودند و اما قطمیر آن شخص
 امیری بود که محافظ آن نفوس از تعدیات هر شریر بود
 و در خطایی دیگر است قوله العزیزان اسحاب الکهف
 و الرتیم عباء فازوا لافوز العظیم و آودوا الی کهف رحمة

ريك الكرم رتدواعن الدنيا واستيقنوا بنفحات الله والتجاوا
الى ذلك الغار ملاذ الايرار وملجأ الاخيار شريعة ريك
المختار وشمس الحنيفة ثقرضهم ذات اليمين وذات
الشمال

رموز کتب زرتشتيان

و نیز در خطای از حضرت عبدالیهاء است قوله العزیز
سؤال اول سمت ارجعتہ شاه گشتاسب کتابہ از مقام سیر
و حرکت آن بزرگوار بود آن حوار بر آن اسب در میدان مکاشفہ
و شہود جولان میداد و فر رفتن چهار پای اسب بشکم اشارہ
بآن است کہ آن سمت از سیر بازماندہ بود بعد حضرت
زرتشت ترتیل آیاتی نمود کہ چهار دست و پای اسب
از شکم بیرون آمد یعنی آن سمت سعادت مند بسیر و حرکت
آمد اما چهار خواہش حضرت گشتاسب از آن حضرت بزرگوار
این واضح و آشکار است کہ سیر در ملا اعلی بود خواب عبارت
از آن است کہ منسلخ از عالم جسمانی شد پر معنوی بگشاہ
و در عوالم روحانیہ سیر و سیاحت فرمود و مہیت ثانی را
بجا ماسب عطا کرد پرده گذشتہ و آیندہ بدرید و بدیدہ -
کاشف حقایق اسرار گذشتہ و آیندہ کشف کرد اما زندگی
جاوید این تعیب حضرت شاه کیخسروش ہمچنانکہ

جانشر زندگانی جاوید یافت تامل نیز حیات ابدیه یافت
این است که آوارزوصیت او جهانگیر گشت والی الایس
باتی و برقرار است اما مساله چاه نظیر چاه سرمن رای است
او هام است آن بزرگوار بچاه فرو ترفقت ولی باوج ماه رسید
اما روئین تنی اسفندیار اشاره از مقام بلندی است که تیر
ن شمنان و تیغ بد خواهان در آن مقام تاثیر ندارد و این مقام
با اسفندیار عنایت شد و ایام خصمه و آزادی ارواح آن ریز از
حواس خصمه است که جانها از حواس خصمه ظاهر آزاد -
گردند و بسر مکتون و رمز مصون پی برند یعنی رازی که باین
حواس خصمه ادراک نشوند بیل یعکاشفه روحانی و دیده عقل
ادراک گردند اما صعود روح انسان بجهان بر فتوح البتیه
کشف عالم جسمانی را مینماید .

و در خطایی دیگر قوله العزیز در خصوص توقف افتاب
مرقوم نموده بودی که در کتاب زردشتیان مرقوم است که
در آخر دوره مقرر است که این توقف در سه ظهور واقع
گردد در ظهور اول ده روز افتاب در وسط آسمان توقف
نماید در ظهور ثانی بیست روز و در ظهور ثالث سی روز
بنانکه ظهور اول درین خبر ظهور حضرت رسول است که
شمس حقیقت در آن برج ده روز استقرار داشت و هر روز عیار
از یک قرن است و آن صد سال باین حساب هزار سال -

میشود و آن دور و کور محمدی بود که بعد از غروب نجم ولایت
تا ظهور حضرت اعلی هزار سال است و ظهور ثانی ظهور
حضرت نقطه اولی روحی له الفداء است که شمس حقیقت
در آن دور بیست سال در آن نقطه استقرار داشت ^{سنة هجرت هجری} ^{بنده نهایتش} و در دور جمال مبارک چون شمس حقیقت در
برج الهی که خانه شمس است طلوع و اشراق فرمود مدت
استقرارش عددی بود که آن نهایت مدت استقرار آن است
که در یک برج تمام لهذا امتدادش بسیار اقل پانصد هزار
سال .

و در خطابی دیگر قوله العزیز پس چهار گوهر چهار سو
چهار جو چهار جایگاه چهار روز در سخن پیشینان و نیاکان
بسیار اختر چهارم آسمان چون روز چهارم چهارم جایگاه روی
بنمایند هر که یزدانی یزدانی گردد و همراهی اهریمنی
شود زیرا هر جانی چون از تن جدا گردد در روز آغاز
بجایگاه آغازست و بگذرد و از گوهر جهان خاک در گذرد
روز دوم از جایگاه دوم از گوهر جهان روینده در گذرد روز
سوم جهان جا نوران در گذرد در با مداد روز چهارم -
جایگاه مردان چون مهر درخشند جهان یزدان تابند
هر که در گذرد بجایگاه خداوند مهربان پیوسته گردند و الا
در تیرگی جایگاه جانوران ماند چهار جایگاه است چه

که خورشید جهان جان بر چهار جایگاه باندازه آن جایگاه
پرتوبخش است .

وقوله العزیز در خصوص چهار روز ماه سوال نموده -
بودی که چگونه در کیش حضرت زردشت ممتاز گشت و بریاضت
و نیاز اختصاص یافت این ماه پارسى بقیار ماه قمری است
و در هر ماه روز دوم جلوه ماه است زیرا در اکثر اوقات
روز اول پنهان و این رمز آن است که ماه آسمان الهی در
یکدلیت ظهور ندارد بعد جلوه نماید و دوازده اشاره بان
است که ماه آسمانی هر ماهی يك دوره در دوازده برج
سیر نماید و این دوره تمام ماه است همچنین ماه حقیقی در
زمانی در دوازده برج دوازده اسباط و از آن حواری -
دوازده امام تجلی داشت و چهار یا دوازده چون جمع
گردیدست و هشت شود و این منازل قمر است که در ظرف
يك ماه این منازل را طی نماید و همچنین منازل ماه معانی
در بیست و هشت حرف است و اما عدد بیست و يك اشاره
بعد دواحد حضرت اعلی و حروف حی است و چون دوبرآن
ببفزائی اشاره بر آن است که طلوع ثانوی یعنی ظهور
مره آخری اشراق شمس حقیقت تجلی جمال مبارک است
نوزده یا دو بیست و يك میشود این چهار روز لهذا
ممتاز است و فرموده اند ^{باید} بنعم روحانی و مائده آسمانی

رمز آتش

و نیز در لوحی از حضرت بهاء الله خطاب بزرگشتیان است قوله الاعلی و چون حرارت را که مایه حرکت و صعود و سیب وصول بمقصود بود اختیار نمود لذا آتش حقیقی را بید مصنوعی بر افروخت و بعالم فرستاد تا آن آتش الهیه کل را بحرارت محبت رحمانیه بمنزل دوست یگانه کشاند و صعود و هدایت رساند این است سر کتاب شما که از قبل فرستاده شد و تا اکنون از دیده و دل مکنون و پوشیده بود اکنون آن آتش آغاز بروشنی تازه گرمی بی اندازه هوید است این آتش بخودی خود پیمایه و دود روشن و دیدار .

انشاق قمر

و نیز از حضرت عبدالیه در مفاوضات است قوله المزیز گویند که شق القمر کرد و قمر بر کوه مکه افتاد خیال میکنند که قمر جسم صغیری است که حضرت محمد او را دوپاره یکپاره بر این کوه انداخت و پاره دیگر بر آنکوه این روایت محض تعصب است .

و از آنحضرت در خطایی است قوله العزیز انشاق
 قمر را معانی متعدد است محصور معنی ظاهر نبود، از
 انجمله متصوفاً اضحلال نفس است که قبل از طلوع شمس
 احذیه از افق محمدیه نام مستتیر از انوار علم و حکم
 و معارف و یونان چون نفوس که در کور مسیح قبل از -
 ظهور جمال احمدی در مابین نام دعوت یصراط مستقیم
 و منهج قوم مینمودند و انوار معارف و حکمی که از مصباح
 عیسوی و مشکوة مسیحی اقتباس نمودند یونان از السنن
 ظاهر و نامر بهدایت و دلالتشان و نور حکمت و معرفتشان
 در سبیل هدایت سلوک مینمودند چون تیر اعظم و شمس
 قدم از مشرق یثرب و بطحاء ظاهر گشت این نفوس موفق
 بایمان شدند و از آن شمس افق توحید مستضیی نگشتند
 لذا این نجوم ساقط و قمر منشق گشت چون برآمد شمس
 آن شق القمر این است که در انجیل در علامات ظهور
 یعد میفرماید تتساقط النجوم والقمر لا یعطی نوره ابداً لینه
 اشعه ساطعه که از شمس حقیقت ظاهر گشته رونق و جلوه
 هر کواکب منیری را محو مینماید .

اٹھ اٹنی عشر و تیز بیست و چہار نفس

مسطور در مکاشفات یوحنا

و نیز در لوحی از حضرت یہاء اللہ است تولا الاعلیٰ

از جعفر برادر عسکری سؤال نمودند کہ آیا از برادر تو اولاد ی
ماتند فرمودند طفلی بود و فوت شد بعد کہ ہیاکل این۔
مجموعہ

کلمہ راستینند، تکذیب نمودند و اورا کذاب نامیدند ملاحظہ
کنید کہ ظلم بچہ مقام بود و افتراء بچہ رتبہ رسید بعد
ذکر ناحیہ مقدمہ و ظہور تواقیع بمیان آمد بہمان تفصیلات
کہ از قبل شنیدید حق انصاف عنایت کند امثال آن نفوس را
کہ ناس بیچارہ را در تیرہ ظنون و اوہام سرگردان نمودند
و اتب از ای لہب گذاشتند حال منہا ہم این لقب
کذاب از برای آن ناطق صادق مابین آل فرعون خواہد
بود .

و از حضرت عبدالیہاء در خطایی است تولا العزیز در
عصر حضرت ابراہیم در حق اسحق برکت دعائی و در عصر
موسوی یوشع بن نون را از لسان حضرت مختصر مدح و ثنائی
و در ظہور عیسوی در حق شععون بانٹ الصخرۃ و علمی
ہذہ الصخرہ ابی کتیستی بیان مجملی و در طلوع شمس
محمدی در غنیر خم من کنت مولاہ فہذا علی مولاہ عبارت

و هم از حضرت عبدالیهاء در خطابی است قوله العزیز
 از غدیر خم سؤال شده بود حکایت غدیر خم این است که
 در حجة الوداع حضرت رسول در غدیر خم که منزلی از منازل
 مابین مدینه و مکه است گمر بند حضرت امیر را گرفتند و بکنند
 فرمودند و گفتند ایها الناس من کنت مولا فہذا علی مولا
 اللهم وال من والاه و عاد من عاداه و انصر من نصره و اخذل
 من خذله بعد حضرات حاضرین جمیع اذعان و تمجید نمودند
 حتی صر یخ یخ لك یا علی لقد اصبحت مولای و مولسی
 کل مرمن و مومنه گفت ولی بعد فراموش نمودند ع
 و از آن حضرت در خطاب باقا موسی و آقا کیمشسی
 یاد کوبه قوله العزیز سؤال از امام دوازدهم نمودند بودید
 رساله مطبوعه جناب حاجی میرزا محمد افشار را بدست آورده
 این مسأله در آنجا با احادیث متعدده و دلایل عقلیہ
 و نقلیہ شرح و تفصیل داده شده امام دوازدهم حضرت اعلی
 روحی له الفداء که خاتمه اسلاف و فاتحہ الالطاف بودند
 در نیت اظهار تائیت و ذکر امامت فرمودند کہ من آن شخص
 موعودم و جمیع شیعیان منتظر امام دوازدهم بودند یاری
 چون رساله جناب حاجی افشار را مطالعه فرمائید از احادیث
 ماثوره در آن واضح و مبرهن شود کہ در دور سابق امام —

دوازدهم در عالم غیب امکان بود نه در عرصه شهوت ولی
 در این ظهور اعظم دو برابر آنان اند در تند و ریخ هیچگاه
 حروف حی و ذات مقدس حضرت اعلی که جمعا نوزده نفر
 میگردد و همچنین پنج نفس مقدس مبارک دیگر که حال ذکر
 ایشان اقتضا ننماید بعد ظاهر و اشکار شود .

و قوله العزيز از نفوس مبارکه اشخاص خمسہ ستوال
 نموده بودی یکی از آنها حضرت متصاعد الی الله حاجی
 میرزا محمد تقی افغان است و چهار دیگر بعد بیان خواهد
 شد و قوله الکریم طهران حضرت فاضل شیرازی علیه
 بهاء الله هو الله در خصوص امام
 ثانی عشر استفسار نموده بودند این تصور از اصل در عالم
 جسم وجود نداشته بلکه حضرت امام ثانی عشر در حیز
 غیب بود اما در عالم جسم تحقیق نداشت بلکه بعضی
 از اکابر شیعیان در آن زمان محض محافظه ضعفای نام
 چنین مصلحت دانستند که آن شخص موجود در حیز غیب
 را چنین ذکر نمایند و تصور شود که در حیز جسم است
 لان عالم الوجود عالم واحد ما کان غیباً الا یکم و ما کان
 مشهوراً الا یکم چنین تفکری و تصویری و تدبیری نمودند
 این حجر در صواعق یک پیتی میگوید ما آن للسرناپ
 ان یلک الذی سمیتمو یزعمکم انسا نا فعلی عقولکم العفا

لانکم نلتقم العنتاء و الفیلاتا یاری اگر رجوع بروایات شود
و دقت تام گردد واضح و مشهور شود که این امام همام
علیه السلام از اصل در حیز جسم نبود .

و در خطاب باآقا نعمت الله نراقی در همدان قولیه
العزیز و اما الا امام الثانی عشر حضرت نقطه اولی بودند و
موعود فرقان در آن کور امام ثانی عشر بودند و درین کور
طلعت اولی مبشر بظهور موعود بیان من ینظیره الله ولی
امام حسن عسکری را بروایتی ضعیف طفلی بوده و بعثت فوت
شده اند احادیثی درینخصوص واضح و مشروح در رساله
جناب حاجی میرزا محمد انشار مروی و مذکور مراجعت بان
کتاب تعائید قناعت حاصل میشود .

و در خطاب بحاجی صدر همدانی در طهران قولیه
العزیز اما مساء له امام دو ازد هم چون در نفس احادیث
ائمه بحسب ظاهر مناقشه واقع در جائی محمد بن الحسن
علیه السلام را نفس قائم موعود شمرند و در جائی دیگر و
حدیثی دیگر وفات محمد بن الحسن علیه السلام و توك قائم
منتظر را در آخر الزمان بیان میفرمایند پس بجهت توفیق
بین دو حدیث چاره از برای نفسی نه مگر اینست که تیفسر
نمایند که امام دو ازد هم قائم موعود در حیز ملکوت روحا
موجود بود و در یوم ظهور جسماندهود گشت باین تجسم

شخص نانی گشت و ان من شیئی الا هندنا خزائنه و ما ننزله الا بقدر معلوم آنچه در حیز ملک ظاهر گردید اول در حیز ملکوت بوده و حکم وجود داشته این مسأله امام دوازدهم و قائم موعود در احادیث شیعه بسیار متزلزل است اگر نفسی انصاف داشته باشد هیچ یک ازین روایات مختلفه متباینه متعارضه را اعتقاد نماید حضرت شیعیان هر یک از ائمه اطهار را در یومش قائم میدانستند و منتظر خروج او بودند بعد از امام حسن عسکری روئے ساء ملاحظه کردند که بنیان امید شیعیان بکلی ویران خواهد شد و مایوس و مضحل خواهند گشت خواستند بوسیله نگهداری کنند لهذا کنایه و استعاره و مجاز و تاویل بکار بردند و روایات مختلفه پدیدار شد و حقیقت حال این است که شیعیان بعد از امام حسن عسکری علیه السلام همه قسمت شدند قسمی بامامت جعفر نادان تشبیه نمودند و او را تهیست و تبریک بامامت کردند و قسمی دیگر بنقیبوت تشبیه نمودند و هر روز منتظر خروج بودند هزار سال است که انتظار میکشند و هنوز کلال و ملال نیاوردند سبحان الله ظهور حق با وجود آنکه یقین صریح من دون تفسیر و تاویل منصوص قرآن است قوله تبارک و تعالی و جاء ریک و الملك صفا صفا درین شبهه نمایند تزلزل بنمایند و تاویل ریک کنند و روایاتی که در

نهایت تزلزل است تثبیت نمایند و نص صریح انگارند
 و بآن معارضه کنند این چه بلا هست ^{است و ناک انسی} و این چه حماقت است
 و سرگردانی .

و خطاب بمحمد عطار بنذر جز قوله العزیز هو اللسه
 ای مهتدی بنور هدی نامه شمار سید هر چند من فرصت —
 ندادم ولی جواب مختصر مینگارم بیست و چهار نفس مبارک
 که «لا» اسم اعظم اند نوزده نفس عدد حروف ^{حی} واحد است
 که حضرت نقطه اولی روحی له الفداء و هیجده حروف حی
 باشند پنج دیگر در ملکوت اسرار الی الآن مکرم حکمت
 الآن اقتضاء نماید لکن من بعد ذکر خواهد شد و اما
 حدیث مروی که دوازده امام از حضرت امیر تا محمد
 بن حسن است و حدیث ثانی که دوازده امام از سلاسه
 حضرت علی و حضرت فاطمه است و بین حدیثین تبااین
 است ولی حضرت امیر را داخل دوازده نمائیم حضرت اعلی
 روحی له الفداء موعود فرقان نهایت ائمه اطهارت زیرا
 مقصود از امام دوازدهم که قائم موعود است حضرت اعلی
 روحی له الفداء است زیرا در کور فرقان حضرت اعلی مهدی
 موعودت و درین دوردیغ نقطه اولی و صبح هدی و مبشر
 جمال ابهی اما احادیثی که در حق امام محمد بن حسن وارد
 جمیع مشوش است مراجعه نمائید ملاحظه خواهید کرد

و در رساله حاجی میرزا محمد افشار آن احادیث مشوشه
متنوعه با اسناد صحیح مذکور است مراجعه بان تعائیت بعضی
روایات روایت کرده اند که طفل صغیری بود و وفات نمود
درینصورت باحضرت اعلی سلا له ناطعه زهرا دوازده نفس
بعرصه وجود قدم نهادند این تاویل است اما حقیقت حال
این است که این احادیث مشوش است و در نزد هر
منصف واضح و مشهود .

یوم القیامه و جحیم و صراط و جنت
و ملکوت و حیات ابدیه و صور

و نیز از حضرت نقطه در بیان است قوله الاعلی
کل وجود خلق شده اند از برای یوم ظهور الله که در
عرف بیان یقیامت ذکر میشود و آن از اول ظهور شجره
حقیقت است تا غروب آن مثلا در نقطه فرقان بیست و سه سال
بود .

و از حضرت بهاء الله درایتان است قوله الاعلی مقصود
از صور صور محمدی است که بر همه ممکنات دمیده شد
و قیامت قیام آنحضرت بود بر امر الهی و غافلین که در
قبور اجساد مرده بودند همه را بخلعت جدیده ایمانیه
مخلع فرمود و بحیات تازه بدیعه زنده نمود

سیحان الله چقدر آنتم از سبل حق دور بوند با اینکجه
قیامت بقیام آنحضرت قائم بود و علامات و انوار او همه
ارض را احاطه نموده بود معذلك سخریه مینمودند تا قیامت
که قیامت بقیام نفس الله است بمظهر کلیه خود و این است معنی
که در کل کتب مسطور و مذکور و جمیع بشارت داده شده اند
بآن یوم آیا روایت مشهور را نشینده اند که میفرماید
اذا قام القائم قامت القيامة و انوار لا تطفی هل ينظرون
الا ان یاتیهم الله فی ظلل من الغمام را که مسلما از امورات
محدثه در قیامت میدانند بحضرت قائم و ظهور او تفسیر
نموده اند پس ای برادر معنی قیامت را ادراک نما و گوش را
از حرفهای این مردم مردود بکن فرما اگر قدری بعوالم
انقطاع قدم گذاری شهادت میدهید که یومی اعظم از یسن
یوم و قیامتی اکبر ازین قیامت متصور نیست با اینکجه
قیامت بقیام آنحضرت قائم بود و علامات و انوار او همه
ارض را احاطه نموده بود معذلك سخریه مینمودند و معتکف
بودند بتعائیلی که علمای عصر با نکار عاطل باطل جستند .
و از آنحضرت در لوحی است قوله الاعلی و لکن مقصود الهی
از حشر و نشر و جنت و نار و امثال این اذکار که در الواح
الهییه مذکور است مخصوص است بحین ظهور مثلا ملاحظه
فرما که در حین ظهور لسان الله بکلمه تکلم میفرماید و ازین

کلمه مخرجه من فمه جنت و نار و حشر و نشر و صراط و کل
ما انت ساء لك و مالا ساء لك ظاهر و هویدا میگردد هر
نفسی که بکلمه بلی موقن شد از صراط گذشت و به جنت
رضا فائز و همچنین محشور شد در زمره مقربین و مصطفین
و عند الله از اهل جنت و علیین و اثبات مذکور و هر نفسی
که از کلمة الله معرض شد در نار و از اهل نفي و سجیسن
و در ظل مشرکین محشور یاری جنت و نار در
حیات ظاهره اثبات و اعراض بوده و خواهد بود
و از انشهد بان الصراط قد رفع بالحق وان المیزان قد
نصب بالعدل وان الظهورات حشرت و البروزات بعثت
و الناقور نقرت و السور نقرت و النار اشتعلت و الجنة قد
ازلفت و المنادی قد نادى و السموات قد طويت و الارض
انيسطت و نسمة الله هبت و روح الله ارسلت و الحوريات
استقرینت و الغلمان استجمعت و القصور حقت و الغرف
رصعت و اهل القبور قد بعثت و الاعالی سفلت و الادیانی
رفعت و الشعر اظلمت و القمر خسف و النجوم سقطت
و المیاء سبلت و القطوف دنت و الفواکه جنیت و الایات -
نزلت و اعمال المرغین قد صحت و اعمال المقبلین قد ثبتت
و اللوح المحفوظ قد ظهر بالحق و لوح المسطور قد نطق بالفضل
و مقصود الابداع ثم محبوب الاختراع ثم معبود من فی الارض

والسما قد ظهر على هيكل الفلام اذا ينطق السن كلشيى
 بان تبارك ابداع المبدعين و ديكر ائمه ملاحظه فرمائيد
 بتثريل همين يك آيه منزله از سما منيت چگونه حساب
 خلايق كشيى كه هر كس اقرار نمود واقبال جست حسنة او
 برسيئات زيادتى نمود و جميع خطاياى او معفوشد و
 مغفور آمد كذلك نصدق فى شأنه بانه سريع الحساب و
 كذلك يبدل الله السيئات بالحسنات .

و در لوحى ديگر قل هذه الكلمات لحوريات مسا
 طمئنهن احد فى الملك وهن باكرات فى غرف العزوق
 اظهرناهن عن خلف الف الف حجاب لعل انتم عن
 جمالهن تستفيضون اقل من ان يحصى ومن نعماتهن
 على افئنان مدرة تلك الكلمات لتتحذرون .

و در لوحى ديگر نوله الاحلى هل القيامة قامت بل
 القيم بملكو الايات قال اين الجنة والنار قل
 الاولى لقاى والاخرى نفسك يا ايها المشرك المرتاب
 هل سقطت النجم قل اى از كان القيم فى ارض
 السرفاعتبروا يا اولى الا نظار .

و نوله الاعزود اشرفت الشمس و انشق القمر و سقطت
 النجم ان انتم تشعرون .
 و در كلمات مكنونه قوله الايهى اصل النار هى الحجاج

آیات الله والمجاهلة بما ينزل من عنده والانكار
والاستكبار عليه .

و در لوح خطاب بیاریسیان قوله الاجمل بهشت و دوزخ
را خرد و دانائی تصدیق نموده و مینماید چسبه که وجود
این دو از برای اندو لازم در مقام اول و رتبه اولی بهشت
رضای حق است هر نفسی برضای او قائل شد او از اهل
جنت علیا مذکور و محسوب و بعد از عروج روح فائز میشود
یا آنچه که آمده و خواه از ذکرش عاجز است صراط و میزان
و همچنین جنت و نار و آنچه در کتب الهی مذکور و -
مسطور است نزد اصحاب بصر و مردمان متظر اکبر معلوم و
شهود است حین ظهور و بروز انوار خورشید معانی کسل
در یک مقام واقف و حق نطق میفرماید یا آنچه اراده میفرماید
هریک از مردمان که یسئیرن آن فائز شد و قبول نمود
او از اهل جنت مذکور و همچنین از صراط و میزان و آنچه
در روز رستخیز ذکر نموده اند گذشته و رسیده فریوم
ظهور یوم رستخیز اکبر است امید است که آنجناب از حقیق
وحی الهی و سلسبیل عنایت ربانی بمقام مکاشفه و شهود
فائز شوند و آنچه ذکر نموده اند ظاهرا و باطنا مشاهده
نمایند .

و از حضرت محمد البهائم در خطابی است قوله العزیز اما

مسأله جنت که حضرت محمد بیان نموده آنحقایق روحانیه است که بصور و قالب جسمانی بیان شده است زیرا آنوقت استعداد ادراک معانی روحانی نداشتند مانند حضرت مسیح که خطاب میفرماید آن انگور را دیگر نخواهم خورد مگر در ملکوت پدر حال مقصود واضح است که حضرت مسیح مرادش این انگور نبوده .

و در مفاوضات است قوله العزیز و اما حیات دو حیات است حیات جسم و حیات روح اما حیات جسم عبارت از حیات جسمانی است اما حیات روح عبارت از هستی ملکوتی است و هستی ملکوتی استفاضه از روح الهی است و زنده شدن از نفحه روح القدس از حیات ابدیه مقصد استفاضه از فیض روح القدس است مثل استفاضه گل از فصل و نسیم و تفتحه نوبهار ملا حظہ کنید که این گل اول حیات داشته است اما حیات جمادی لکن از قدم موسم ربیع و فیضان ابر بهاری و حرارت آفتاب تورانی حیات دیگر یافته است و در نهایت طراوت و لطافت و معطری است حیات اول این گل بالنسبه بحیات ثانیه معات است مقصد این است که حیات ملکوت حیات روح است و حیات ابدی است و منزله از زمان و مکان است مثل روح انسان که مکان ندارد عالم ملکوت مقدر است از هر چیزی که بچشم دیده میشود

و یا بحواس سائره مثل سمع وشم و ذوق و لیس احساس
گردد بهمچنین ملکوت مکان ندارد اما تعلق
بانسان دارد اما داخل شدن در ملکوت بمحبه الله است
یا نقطاع است بتقدیس و تئزه است بصدق و صفا است و —
استقامت و وفا است بجا نفسانی است .

و از حضرت نقطه در رساله بیان سلوک الی الله است
توله الاعلی فان الدنیا و الآخرة حالتان ان کان توجهک
بالله تعالی فانت فی الجنة وان کان نظرك الی نفسك
فانت فی النار و فی الدنیا .

نیز معنی موت و حیات و بعث
و حشر و نسیخ صور و اسرافیل

و از حضرت بهاء الله در کتاب ایقان است قوله الاعلی و
مقصود از موت و حیات که در کتب مذکور است موت و حیات
ایمانی است و از عدم ادراک این معنی است که عامه ناس
در ظهور اعتراض نمودند و بشمس هدایت مهتدی شدند
و جمال ازلی را مقتدی نگشتند چنانچه وقتی که سراج —
محمدی در مشکوة احمدیه مشتعل شد بر مردم حکم بعث
و حشر و حیات و موت فرمود این بود که اعلام مخالفت مرتفع
شد و ابواب استهزاء مفتوح گشت چنانچه از زبان مشرکین

روح الامین خبر داده و لئن قلت انکم مبعوثون من بعد الموت ليقولن الذين كفروا ان هذا الاسحرميين
و در جای دیگر میفرماید و ان تعجب فعجب تولهم انذا
کنا ترابا ائنا لفي خلق جديد و علمای تفسیر و اهل
ظاهر چون معانی کلمات الهیه را ادراک ننمودند از مقصود
اصلی محتجب ماندند لهذا بقاعده نحو استدلال نمودند
از آنکه بر سر ماضی در اید معنی مستقبل^{افاده} میشود و بعد در
کلمه که کلمه اذ انازل نگشته متحیر ماندند مثل اینکه میفرماید
و نفع في الصور ذلك يوم الوعيد و جاءت كل نفس معها
سائق و شهيد و در مثل این مواقع یا کلمه اذا
را مندر گرفتند و یا مستدل شدند بر اینکه چون قیامت
محقق الوقوع است لهذا بفعل ماضی ادا شد که گویند
گذشته است نفعه محمدیه را که باین صریحی
میفرماید ادراک نمیکنند و از افاضه این نقره الهی خود را
محروم مینمایند و منتظر صور اسرافیل که یکی از عباد او است
میشوند یا اینکه تحقق وجود اسرافیل و امثال او بیابان خود
آنحضرت شده حناچه عیسی میفرماید لای لکم بان
تولدوا مرة اخرى و در مقام دیگر میفرماید من لم یولد من
الماء و الروح لایقدر ان یتخل ملکوت الله المولود من
الجسد جسد هو و المولود من الروح هو روح که ترجمه آن

که اینست نفس زنده نشده است از ما معرفت الهی و روح قدسی عیسوی قابل ورود و دخول در ملکوت ربانی نیست زیرا هر چهار جسد ظاهر شد و توك یافت پس او است جسد و متوك شده از روح که نفس عیسوی باشد پس او است روح خلاصه معنی آنکه هر عبادی که از روح و نفخه مظاهر قدسیه در هر ظهور متوك و زنده شدند بر آنها حکم حیات و بعثت و ورود در جنت صحبت الهیه میشود و من دون آن حکم غیر آن که موت و غفلت و ورود در نار کفر و غضب الهی است میشود و در دیگر انجیل مسطور است ...
... دُع الموتى ليدفنوه الموتى وهمچنين ... حضرت امير ...
... بکاتب فرمودند که بنویس قد اشتری میت عن میت
بيننا محدودا يحد و داربعه حد الى القبر و حد الى اللحد
و حد الى الصراط و حد اما الى الجنة و اما الى النار
... چنانچه فرموده اند المؤمن حتى في الدارين ...
او من كان ميتا فاجيئناه و جعلنا له نورا يمشى به في
النار كمن مثله في الظلمات ليس بخارج منها .
و قوله الاعلى و ازين بيانات واضحة محكمه متنسسه
غير متشابهه تفطر سماء را كمنه از علائم ساعت و قیامت
است ادراك نما این است که میفرماید اذا السماء انفطرت
مقصود سماء ادیان است که در ظهور مرتفع میشود و بظهور

بعث شکافته میگردد یعنی باطل و منسوخ میشود .

و از حضرت عبدالیهما در سفر نامه اروپا است قولاً لعزیز

در قرآن حکایتی بیان میفرماید که جسد متلاشی شده را ندید
که یکی پاشیده شده و استخوانها از هم منفصل گشته گشت

چگونه میشود که اگر این جسد متلاشی شده جان یابد ناگاه

بغتنه ندید استخوانها بهم پیوسته شد گوشت و پوست گرفت و

جان و توانی تمام یافت انگاه بقدرت الهیه پی برد و ندید و

دانست کیف یحیی العظام و هی رمیم مقصد جسد متلاشی

شده مثل ایران است که اگر معدن غیبی و قوه الهی یابد تائید

و عون ملکوتی جوید احزاب متفرقه متنوعه و نفوس مختلفه -

متضاده بقوه معنویه مجتمع گردند و بر آنچه سبب حیات و

عزت ابدیه است متحد و متفق گردند .

هوذا یوم الرب قائم قاسیا بسخط و حمم غضب لیجعل الارض

خرابا و یبید منها خطاتها فان نجوم السماء لا تبرز نورها تظلم

الشمس عن طلوعها والقمر لا یلمع یضوئه و اعاقب المسکونة

على شرها و المنافقین علی انهم و ابطل تعظیم المستکبرین و اضع

تجیر القساة و اجعل الرجل اعز من الذهب لا یریز و الانسان

اعز من ذهب اوفیر لذلك اززل السموات و تنزع الارض من

مکائنها فی سخط رب الجنود و فی یوم حمم غضبه و یكون کظبسی

طرید و کغم یلا من یجمعهما یلتفتون کل واحد الی شعبه و -

یهر یوز کل واحد الی ارضه اشعیا اصحاح ۱۳

نید فرمان که سازند انبیا را - روز این قیامت اشکبار
حدیثی مصطفی گفته درین باب - روایت اینچنین کردند اصحاب
که اجن و ائس چندانی که باشند - همه اندر قیامت جمع باشند
که پیدا رتد علم از پیش خلقان - نباشد قوت برداشتشان
پتنهائی علی بردارند آنرا - کند اسرار پنهان اشکارا

یگوید جمله علم اولین را - نماید سر علم آخرین را
خدا راهم بخلقان اونمایت - در بسته بخلقان او گشاید
جهان گرد دازو پرامن و ایمان - جماد و جانوریات از وجان
کسی کو مرده باشد در جهالت - نرفته راصحق را در بطالت
نماند در جهان ترسا و کافر - کند علم و حقیقت جمله ظاهر
قیامت دوره بن مرتضی دان - بمعنیش تو باب مصطفی دان
(عطار)

الفات گرگ و میش

و از حضرت بهاء الله در کتاب ایقان است قوله

الاعلی دیگر آنکه چقدر از مردم مختلف العقائد و مختلف
المزاج که ازین تسیم رضوان آلهی و بهارستان قدس -
معنوی تمیص چندین توحید پوشیدند و از کلامش نفیست
نوشیدند این است معنی حدیث مشهور که فرموده گرگ و
میش از یک محل میخورند و میآشامند و حال نظر بعسندم
صرفت این جهال فرمائید یمثل ام سایقه هنوز منتظرند
که کی این حیوانات بربك خوان مجتمع میشوند . . . از همه
گذشته این امر چه حسنی در عالم احداث مینماید .
و از حضرت عبدالبهاء در کیسه یهود سائفرانیسکو است

قوله العزیز این است مقصد از بیان حضرت اشعیا و الاهی گر
گرگ و میش شیر و اهو بایکدیگر اتس و الفت نیابت زیرا آهو
طعمه شیر است و گوسفند طعمه گرگ ^{دندانهای} شیر کج است
و گوشت خور زیرا دندانه های آسیاب ندارد و علف و دانسه
را ^{نقوانت} پیریدن و نرم نکند باید گوشت بخورد پس مقصد از بیسن
بشارت الفت ملل و اقوامی است که مانند گرگ و میش اند
و میانشان مشکل است الفت حاصل شود ولی دریم موعود
متحد شوند و مجتمع گردند .

ضیق و کفر و ظلمت

و نیز از حضرت بهاء الله در کتاب ایقان است قوله
الاعلی کدام ضیق و تنگی است که ازید از مراتب مذکوره
باشد که اگر نفس طلب حق و یا معرفتی بخواهد نماید
نمیتواند نزدیک امور روزگار که جویا شود از غایت اینکه راه بها
مختلف و سبیلها متعدد شده و این تنگی و ضیق از شرایط
هر ظهور است که تا واقع نشود ظهور شخص حقیقت نشود
زیرا که صبح ظهور هدایت بعد از لیل ضلالت طالع
میشود این است که در روایات و احادیث جمیع این مضامین
است که کفر عالم را فرو میگیرد و ظلمت احاطه مینماید و امثال
اینها چنانچه مذکور شد .

دخان آسمان

و نیز از حضرت بها^۱ الله در کتاب ایقان است توله
الاعلی و همچنین میفرماید یوم تاتی السماء بدخان مبین -
یغشی الناس هذا عذاب الیم اختلافات و نسخ
و هدم رسومات عادیه و انعدام اعلام محدوده را بدخان در
آیه مذکوره تعبیر فرموده و کدام دخان است اعظم از سن
دخان که فرو گرفته همه نام را و عذایی است برای آنها
که هر چه میخواهند رفع آن نمایند قارتیستند و بنار نفس
در هر حین بعدایی جدید معذب اند .

انشقاق سما^۲ بقسام

و نیز از حضرت بها^۱ الله در کتاب ایقان است توله
الاعلی میفرماید یوم تشقق السماء بالغمام مکتوب از
ایران اموری است که مخالف نفس و هوای ناس است . . .
مثلا از قبیل تغییر احکام و تبهیل شرایع و ارتفاع قواعد
و رسم عادیه و تقدم مومنین از عوام بر معرضین از علماء و
همچنین ظهور آنجمال ازلی بر حدودات بشریه از اکل و شرب
و فقر و غنا و عزت و ذلت و نوم و یقظه و امثال آن از آن
چیزهائی که مردم را بشیبه میاندازد و منع مینماید هماین

عجبات یغمام تعبیر شده و این است آن غمامیکه سموات
علم و عرفان کل من فی الارض بان میشکافت و شوق میگردد
و همچنانکه غمام ابصار نام را منع مینماید از مشاهده شمس
ظاهری همین قسم هم این شیوئات مذکوره مردم را منع مینماید
از ادراک آن شمس حقیقی چنانچه میفرماید هل ینظرون
الا ان یتیبهم فی ظلل من الغمام .

و از حضرت عبدالیهاء در خطابه در پاریس است قوله
المبین ابر یعنی جسم بشری همین طور که این ابر مانع
از مشاهده آفتاب است همینطور بشریت حضرت مانع بود
که پی بحقیقت مسیحی برسد .

سلطنت معنوی

و نیز از حضرت بهاء الله در کتاب ایقان است قوله -
الاعلی و دیگر آنکه مقصود از سلطنت احاطه و قدرت آنحضرت
است بر همه ممکنات خواه در عالم ظاهر یاستیلاً ظاهری ظاهر
شود یا نشود و این بسته باران و مشیت خود آنحضرت
است سلطنتی است که در یام ظهور هر یک از شمس حقیقت
بتفسه لنگمه ظاهر میشود و آن احاطه باطنیه است که بان
احاطه مینماید کل من فی السموات والارض را و بعد با استعداد
گون و زمان و خلق در عالم ظاهر بظهور میآید چنانچه سلطنت

حضرت رسول حال در میان ظاهر و هوید است و در
اول امر انحضرت آن بود که شنیدید ولیکن
انسلطنت که مقصود است لم یزل و لایزال طائف حول ایشان
است .

یوم یغنی الله کلامسن

معنیه

و از حضرت عبدالیهما در خطایی است قولاً لحکیم
ای احیای الہی یوم یغنی^{معنی} الله کلامن معته این نیست
که متیادر یازدهان است مقصد این است که ان کتزیسی
پایان ظاهر و عیان میگردد کل از آن ثروت طاقحه بهره
مند و متضیی میشوند نه اینکه هیچ یک از احیاب محتاج
دیگری نه البتہ اطفال شیر خوار فقیر ثدی وستان اند
و کو نکان محتاج مریبان و جوانان مستفیض از هوشمندان
و هوشمندان مستحق ارشاد و هدایت مقریان .

قیامت

خمسين الف سنة

و نیز از حضرت عبدالیهما در خطایی است قولاً
الجلیل و اما ازایه فرقان فی یوم کان مقداره خمسين الف
سنه مقصد آن است که امور عظیمه و وقایع کلیه و حوادث

بی نهایت که ظهور و اجرائش منوط بمدت خمسين الف سنه
است در آن يوم واحد مجری گردد این است که در مقام دیگر
در لمح بصر میفرماید و مقصود ازین آیه يوم ظهور جمال ابهی
است که بمقدار خمسين الف سنه است نه خمسين الف
سنه چنانکه گفته میشود يك ساعت فراق مقدار هزار سال
است .

فصل چهارم

در بعضی بشارات ادیان راجع
باین امر و غیره که مسطور
آثار میباشد

کیفیت بشارات در ادیان سابقه
نسبت باین امر

از حضرت عبدالبها در مفاوضات است قوله العزیز جمیع
ملل منتظر دو ظهور هستند که این دو ظهور باین با هم
باشد و کل موعود بآن اند یهود در تورات موعود برب الجنون
و مسیح هستند و در انجیل موعود بر جوع مسیح و ایلیا -
هستند و در شریعت محمدی موعود یسعی و مسیح هستند
و همچنین زرتشتیان و غیره اگر تفصیل بهم بطول اتجام
مفید این است که کل موعود بدو ظهورند که پس در پی
واقع شود و اخبار نمودند که درین دو ظهور جهان جهان
دیگر شود و عالم وجود تجدید گردد و امکان خلعت جدید
پوشد و عدل و حقانیت جهان را احاطه کند و عداوت و بغضا
زائل شود و آنچه سبب جدائی میانه قبائل و طوائف و ملل

است از میان رود و آنچه که سبب اتحاد و اتفاق و یگانگی
است میان ایند غافلان بیدار شوند کورهاینا گردند کرها
شتر شوند گنگها گویا گردند مرضها شفا یابند مرده ها
زنده شوند جنگ مبدل بصلح شود عداوت متقلب بصحبت
گردد اسباب نزاع وجدال بکلی از میان برخیزد و از برای
بشر سعادت حقیقی حاصل شود ملک آئینه ملکوت شود ناموس
سریر لاهوت گردد کل ملل ملت واحد شود و کل مذاهب
مذ هب واحد گردند جمیع بشر یک خاندان شود و یسک
دردمان گردد و جمیع قطعات عالم حکم یک قطعه یابد و
اوهامات جنسیه و وطنیه و شخصییه و لسانیه و سیاسییه
جمیع محو و فانی شود کل در ظل رب الجنون بحیات ابدیه
فائز گردند .

در کتب مشهور سنه

بنی اسرائیل

از حضرت بهاء الله در لوحی است قوله الاعلی بنام --
دانا ی تموانا امروز روزی است که کرسی رب مابین شعب
ندا میکند جمیع ساکنین ارض را و امر مینماید بتسبیح و
تقدیس پروردگار امروز روزی است که ملائکه های آسمان
با کواب بیان و اباریق عرفان در کل احیان نازل میشوند

و بنفحات مقدسه طيبه معطر شده راجع ميگردند بگوآله
موعود ميفرمايد اي ملا يهود شما از من بوديد و بن راجع
چه شده كه حال مران ميشناسيد يا آنكه بجميع علا متها ظاهر
شده ام كه شما ترا دوست گرفته ايد و دوست حقيقي را از -
~~دست داده ايد امروز آسمان جديد ظاهر شده و ارضي جديد~~
گشته اگر بديده هاي پاكيژه نظر نمائيد اورشليم جديد را -
ملاحظه ميكنيد و اگر بگوشهاي شنوا توجه نمائيد نداي الله
را ميشنويد جميع اشياء اليوم شمارانك امينمايك و برب دعوت
ميكند و شما چنان از خمر غرور مستيد كه در آتني ملتفت آن
نشده ايد گوش از براي شنيدن نداي من است و چشم از
براي مشاهده جمال بشنويت و از دستم بپرهيزت قبه الله
بيد عنايت الهي مرتفع شده و امر الله ظاهر گشته گذشت
زمان آنچه از قبل بود ميقات جديد ببيان آمده كل شيئي
باراده الله تازه گشت لكن بصرتازه ادراك مينمايك
و هوش تازه باين مقام هي برهيد ايت و نهايت اشاره بيك
كلمه مباركه بود و آن ظاهر شد و آمد و اوست روح كسب
و صحف الهي كه لم يزل و لا يزال بوده و خواهد بود و
اوست مفتاح كنز اعظم رباني و سر مكنون الهي كه هميشه
خلف سرادق عصمت مخزون بوده اوست آن الف و يائي
كه يوحنا از آن خبر داده انه هو الاول و الاخر و الظاهر

والباطن مدينة الله بكامل زينته ظاهر ومضهور
و این مدینه است که اله کل در آن ظاهر شده ، درین کلمه
یوحنا تفکر کنید که خبر داده از مدینه مقدسه الی ان قال ولم
ارقیها هیکلان الرب الاله ضابط الكل هو هیكلها والمدینه
لا تحتاج للشمس ولا للقمر لئیرافیها لان بها الله اضاء
فیها الی آخر قوله

و در لوح خطاب بشیخ نجفی اصفهانی است قوله الاعز
یوثیل میفرماید لان یم الرب عظیم ومخوف جدا فمن یطیقسه
..... ندای ارمیا را بسمع حقیقی بشنو میفرماید اه لان
ذلك الیوم عظیم و لیس مثله نغمه حضرت داود
را بشنو که میفرماید من یقودنی الی المدینه المحصنة مدینه
محصنة مدینه عکا است اقر ما نطق به اشعیا فسی
قوله
کتابه علی جبل عال اصعدی یا مبشره صهیون ارفعی صوتک
بقوه یا مبشره اورشلیم ارفعی لاتخافی قولی لمدن یهودا
هوذا آلهک هوذا السید الرب بقوه یاتی و ذراعه تحکم له
..... طاموس میفرماید ان الرب یزجر من صهیون
ویاتی صوته من اورشلیم ففتح مراعی الرعاة ویبیس راء من
الکرمل و کرمل در کتاب الهی بکرم الله و کرم الله نامیده
شده کرم تپه را میگویند و این معانی است که درین ایام از
فضل دارای ظهور خیا مجد بر آن مرتفع گشته
www.tabarestan.info

و همچنین میفرماید یاتی الهنا ولا یصمت یا شیخ در این بیان مقصود عالمیان که بعاموس فرموده تفکر نما قوله فاستمع للقاء آلهک یا اسرائیل فانه هو الذی صنع الجبال و خلق الريح و اخبر الانسان ما هو فکره الذی يجعل الفجر ظلاما و یمنی علی مشارف الارض یهوه اله الجنود اسمه میفرماید فجرا تاریک مینماید مقصود آنکه اگر در حین ظهور مکتوم طور نفس خود را صبح صادق داند بقوت و قدرت الهی تاریک میشود صبح کاذب است و خود را صادق میداند و بیل له و بیل لمن اتبعه من دون بیته من الله رب العالمین اشعیا میفرماید یسعو الرب وحده فی ذلک الیوم ادخل الی الصخرة و اختبئ فی التراب امام هیئته الرب و من بها عظمته تفرح البریه و الارض الیابسه یبتهیج القفر و یزهركا لئرجس یزهرا زهرا و یبتهیج ابتهاجا و یدفع الیه مجد لبنان بها کرمل و شارون هم یرون مجد الرب بها الهنا قولوا لخالقنا نفسی القلوب تشددوا و لاتخافوا هسو ذنا آلهکم و در مفاوضات از حضرت عبدالیه است قوله العزیز یشارتی را که خدا در دوسه هزار سال پیش از لسان انبیاء داده بود ظاهر شد و خداوند بوعده وفا نمود زیرا بعضی از انبیاء وحی فرموده و بشارت بارض مقدس

داده که رب الجنون در تو ظاهر خواهد شد .
 و قوله العزيز در اصحاح ۱۲ آیه ۱۱ از کتاب دانیال میفرماید
 و یکی مرد بلبس شده بکتان که بالای آبهای شهر میایستاد
 گفت که انجام این عجائبات تا بچند میکشد و آن مرد بلبس شده
 بکتان را که بالای آبهای شهر میایستاد شنیدم در حالتی که
 دست راست و دست چپ خود را پسوی آسمان بلند کرده
 یعنی ابدی سوگند یاد نموده که برای یکزمان و دو زمان
 و نصف زمان خواهد بود و چون پراکندگی قوت قوم مقدس
 مانجم رسد انگاه همه این اموریات تمام خواهد رسید
 هر روز اب عبارت از یکسال است و هر سال عبارت از دوازده
 ماه است پس سه سال و نیم چهل و دو ماه میشود و چهل
 دو ماه هزار و دو بیست و شصت روز است و هر روزی در کتاب
 مقدس عبارت از یکسال است و بعد در آیه یازدهم
 میفرماید و از هنگام موقوف شدن قربانیهای و نصب نمودن
 رجا است و ایرانی هزار و دو بیست و نود روز خواهد بود
 خوشحال آنکه انتظار کشد و بهزار و سیصد و سی و پنج
 روز برسد بدایت این تاریخ قمری از یم اعلان نبوت حضرت
 محمد است بر عموم اقلیم حجاز و آن سه سال بعد از بعثت
 بود زیرا در بدایت نبوت حضرت مستور بود و کسی جز
 خود بجهت و این نوافل اطلاع نداشت بعد از سه سال اعلان

گردید و جمال مبارک در سنه ۱۲۹۰ از اعلان نبوت حضرت محمد اعلان ظهور فرمودند .

و قوله العزيز در آیه ۱۳ فصل ۸ از کتاب انبیاء میفرماید و مقدس متکلمی را شنیدیم و هم مقدس دیگر را که از آن متکلم میپرسید که رویای فریانی دانی و عصیان خراب کننده تا یکی میرسد و مقام مقدس و لشکر پیاپی عالی تسلیم کرده خواهد شد و بمن گفت که تا بدو هزار و سیصد شبانه روز - انگاه مقام مقدس مصفی خواهد گردید تا آنکه میفرمایند این روز با نسبت بزمان آخرت است یعنی این فلاکت و این خرابیت و این حقارت تاکی میکند یعنی صبح ظهور کی است پس گفت تا دو هزار و سیصد شبانه روز انگاه مقام مقدس مصفی خواهد شد خلاصه مقصد اینجا است که دو هزار و سیصد سال تعیین میکند و بنص تورات هر روزی یک سال است پس از تاریخ صدور فرمان ارتحششنا بتجدید بنای بیت المقدس تا یوم ولادت حضرت مسیح ۴۵۶ سال است و از یوم ولادت حضرت مسیح تا یوم ظهور حضرت اعلی ۱۸۴۴ سنه است و چون ۴۵۶ سال راضم برین کنی دو هزار و سیصد سال میشود یعنی تعبیر رویای انبیاء در سنه ۱۸۴۴ میلادی واقع و آن سنه ظهور حضرت اعلی بود و حضرت مسیح در اصحاب